

ÇUFÇUF

Emre AYHAN

Bu treni ilk kim nasıl gördü, duydu ya da okudu kimse öğrenemedi ama herkesin emin olduğu tek bir şey vardı: Bunun çocuklarını uyutmak için çok güzel bir masal olması. Gerçek olup olmaması bazı yetişkinlerin umurunda bile değildi, onlar zaten hayal kurmayı çoktan unutmuşlardı.

Efsaneye göre, nerden bindiğini hatırlamadığın ve nereye gideceğini bilmediğin bir trendi bu. Tarihçiler uzun süre bu hikâyenin ne zaman (en azından bir aralık olarak) uydurulmuş olabileceğine karar verebiliyordu. Ta ki bir yazar -epey haklı bir sebeple- zaman içinde insanların yani dinleyicilerin değişeceğine, dolayısıyla hikâyenin de yıllar hatta yüzyıllar içinde evrimleşebileceğine dikkat çekene kadar. Belki tren; bir zamanlar bir at arabasıydı, ondan önce gemi, gemiden önce deve, hatta bütün bunlardan önce belki basit bir tekerlek.

Yıllar içinde insanlar gruplara ayrıldı. Bazıları trenin dönüp dolaşıp aynı yere yani hiçbir yere geldiğini iddia ediyorlardı. Bazıları trenin hiç durmadığını (ki bunlara göre tren hâlâ, şu an bile hareket ediyordu), bazıları da zaten hiç hareket etmediğini söylüyorlardı. Bu trenin hiçbir zaman var olmadığına inananlar ise oldukça can sıkıcı, genelde orta yaşlı ya da ölüme merdiven dayamış insanlardı.

Trenin varlığını daha baştan reddeden bilim insanları, böyle önemli bir olayın ya da 'şey'in dönemin tarihçileri tarafından mutlaka kaydedileceğini belirtiyor, günümüze böyle yazılı ve güvenilir bir kaynak ulaşmadığı için de bunu tartışmanın bile oldukça absürt olduğuna inanıyorlardı. Diğer yandan bazı filozoflar ise bunu bizzat trenin varlığına kanıt sayıyordu çünkü bu tren binmeyi başarmış bir insan bir daha in(e)miyordu. Dolayısıyla bir gerçek yerine mit ya da efsane olarak anılmasının asıl nedeni de buydu.

Trenin bir metafor olduğunu iddia edenler de azımsanmayacak sayıda-
dı. Genelde Solonculardan ya da Solon’u yanlış yorumlayanlardan oluşan bir
gruba göre tren, bizzat ‘mutluluğu’ tanımlıyordu. İnsan, trene nereden bin-
diğini hatırlamıyordu ve nerede ineceğini de bilmiyordu. Herkes bu trene
binmek isterdi ve yine aynı şekilde kimse bu trene binemezdi. Onlara göre
bu dünyada mutlu olmak diye bir şey yoktu; sadece bu mutluluğu aramak ve
ararken de ölmek vardı. İşte bu tren de bunu anlatıyordu.

Trenin; bindiğin ve hatırlamadığın yerinin ‘geçmiş’, ineceğin ve bilme-
diğin yerinse ‘geleceği’ temsil ettiğini söyleyenler de oldu. İnsanlar, gerçekten
de geçmişe dönemez ve geleceğe gidemezlerdi yani onlara göre de tren şunu
diyordu: “Geçmiş ve geleceği düşünmeden şimdide yaşa çünkü gerçekten
var olan tek şey budur.”

İnsanlar yüzyıllarca yıl yaşadılar ve öldüler; bu treni arayanlar da ara-
mayanlar da. Sonunda bir yazar masasının başına oturdu ve zaten çocuk-
luğunda aklına kazınan bu efsaneyle ilgili ne kadar kaynak varsa okudu ve
sonunda yaşayan tek şeyin, gerçekten yaşayan tek şeyin bu olduğuna hük-
metti. Trenin var olup olmaması önemli değildi; tren vardı, yaşıyordu ve
yüzyıllarca yıl da var olmaya devam edecekti. Hatta kendisinden bile daha
gerçektir; kendisinin varlığına kaç kişi şahit olabilirdi? Oysa bu treni herkes
taniyordu. Sonunda o da öldü, trenle ilgili yazdığı hikâye de sayısız kaynağın
arasına eklendi.

Tren; çocuklara yüzlerce, binlerce, milyonlarca kez anlatıldı. Hepsi ha-
yalinde farklı bir tren kurdu ve onlar da çocuklarına o şekilde anlattı. Zaman
içinde trene tapan sapkınlar bile oldu. Hatta o kadar ileri gittiler ki kendi
dinlerinin tüm semavi dinlerden önce geldiğini iddia ettiler. Tabii bunla-
ra ilk başlarda sapkın dendi, tüm semavi dinlere ilk tapanlara dendiği gibi.
Yüzyıllar sonra sayılarının artmasıyla ve geçmişin verdiği bir gizemle bu,
gerçek(?) bir din hâline geldi. Kendi içlerinden biri Başkan bile oldu ve bu
Başkan’ın koltuğa oturur oturmaz yaptığı ilk iş, tüm ulusa seslenip treni bu-
lup getireceğinin sözünü vermek oldu. Ertesi gün de intihar etti. Bunu bir
mesaj olarak alanlar yani insanların çoğu, onu takip edip teker teker canla-
rına kıydılar. Binlerce yıldır ilk kez insanın kendi kendine yaptığı bir kıyım
yaşandı; milyonlarca kişi bir günde nüfustan silindi. İnsanoğlu, yani kalanlar,
treni yeryüzünde bulamayınca gökyüzünde aradı. Gök taşları, gezegenler,
galaksiler keşfetti; yeni ‘dünya’lar bile buldu ama hiçbir yerde trenin izine
rastlayamadı.

Çok az kişi yazarı ve yazdığı hikâyeyi okudu ya da hatırladı. O yüzden çok az kişi bu trenin varlığının ya da yokluğunun hiçbir önemi olmadığını anlayabildi. İnsanlar cevap arıyordu ama yazara göre hiçbir zaman soru sorulmamıştı ki. Belki tren insan var olmadan önce bile vardı ve yine yazara göre, insan soyu tükenene kadar da var olmaya devam edecekti çünkü treni yaratan, bizzat (insanın) kendisiydi.